

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In Qvibvs Singvlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Regula Alberti Primitiva Fratrum Beatæ Mariæ Virginis De Monte Carmelo, prout ab Innocentio IV. fuit declarata.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38601

us, non poteritis aberrare. In labore (inquit) & fatigatione sumus inter vos, nocte ac die operantes, ne quem vestrum gravaverimus: non quasi nos non habeamus potestatem; sed, ut nosmet ipsos formam daremus vobis ad imitandum nos. Nam cum essemus apud vos, hac denuntiabamus vobis, quoniam si quis non vult operari, non manducet. *Audivimus enim inter vos quosdam ambulantes in quiete, nihil operantes. His autem, qui ejusmodi sunt, denuntiamus, & obsecramus in Domino IESU Christo, ut cum silentio operantes suum panem manducent. Hac via sancta & bona: ambulate in ea.*

Commendat autem Apostolus silentium, cum in eo precipit operandum: & quemadmodum Prophetas testatur, Cultus iustitia silentium est: & rursum: in silentio & spe erit fortitudo vestra. Ideoque statuimus, ut ab hora vespertina usque ad horam tertiam sequenti diei silentium teneatis, nisi forte necessitas, vel causa rationalis, aut licentia Prioris silentium interrumpat. Alio vero tempore licet silentij non habeatur observatio tanta, diligentius tamen à multiloquio caveatur: quoniam sicut scriptum est, & non minus expertentia docet, in multiloquio peccatum non decrit. Et qui inconsideratus est ad loquendum, sentiet mala. Item,

Exhortatio Prioris ad humilitatem.

qui multis utitur verbis, ledit animam suam. Et Dominus in Evangelio: De omni verbo otioso, quod loquuti fuerint homines, reddent rationem de eo in die iudicij. Faciat ergo unusquisque stateram verbis suis, & franos rectos ori suo, ne forte labatur, & cadat in lingua sua, & insanabilis sit casus ejus ad mortem. Custodiens cum Prophetas vias suas, ut non delinquant in lingua sua. Et silentium in quo cultus iustitia est, diligenter & caute studeat observare.

Exhortatio Fratrum ut Priorum honorent.

Tu autem Brocard, & quicumque post te institutus fuerit Prior, illud semper habeatis in mente, & servetis in opere, quod Dominus ait in Evangelio: Quicumque voluerit inter vos major esse frater, erit vester minister: & quicumque voluerit inter vos primus esse, erit vester servus. Vos quoque ceteri fratres Priorem vestrum humiliter honorate, Christum potius cogitantes, quam ipsum, qui posuit illum super capitum vestra. Et ecclesiarum praepositis ait: Qui vos audit, me audit; & qui vos spernit, me spernit, ut non veniat in iudicium de contemptu, sed de obedientia mereamini vitam aeternam mercedem.

Regulae Epilogus commendatur dictione.

Hac breviter scripsimus vobis conversationis vestrae formulam statuentes, secundam quam vivere debeatis. Si quis autem supererogaverit, ipse Dominus cum redierit, reddet ei. Utatur tamen in omnibus discretione, qua virtutum est moderatrix.

Cut hac Regula prima dicitur, seu primitiva.

Hac Regula prima à nobis dicitur: quia etiam alias fuisse Regulas ante hanc non dubitamus, tamen hac merito prima sive primitiva dicitur, quia aliae, vel scriptae olim non erant, sed tantum illis, ut traditionibus Majores nostri utebantur; vel si scriptae, per modum tamen exhortationis, aut instructionis cujusdam ferebantur: ita enim Regula à Joanne Patriarcha Hierosolymitano conscripta, per modum cujusdam ideae, sive exemplaris apparer. Sed quia teste Divo Hieronymo, nulla est tam sancta, tam justa, & diu provisiva institutio, quae in futurum plures non patitur defectus, & aliquando correctione non indigeat: ideo non mirum alicui videri debet, si, quod prius maturè ab Alberto statutum fuit, postea ex leniorum consilio, ac experientia, id esse nocivum, testante, fuerit in aliquo immutatum. Nam & Ecclesia Sancta, cui divinum Spiritus sancti lumen adesse semper fate-mur, plerumque (ut habetur in Cap. non debet de consanguinitate & affinitate) nonnulla rationabiliter praecipit, quae iuadente subditorum utilitate, postmodum consultius & rationabilius in melius commutat.

Nulla est tam sancta institutio, quae non egeat aliquando mutatione aut correctione; quod scriptura Sac. & sanctae Ecclesiae confirmatur exemplis

Imò & ipsum DEUM id fecisse 4. Regum 18. Cap. narrat historia, & referur 63. distinctione Cap. Quia sancta Romana. §. verum: ubi exemplum Ezechiae Regis adducitur, qui dissipavit excelsa, &

contrivisti aras, & succidit lucos, confregitque serpentes aeneos, quem Moyses filius DEI construxerat. Ideo autem destruxit ille, quod jubente DEO fecerat ille, qui populus iam serpente aeneo, eum colendo, & venerando, abuti coeperat.

Sic multa à Praedecessoribus & Majoribus instituta, quae illorum tempore optima, & proficua dignoscebantur, postea vero injuria temporum, sive alijs circumstantijs denovo renascentibus, aut in superstitionem, aut in multorum perniciem vertuntur, suntque Communitati nociva, quae antea salubriter tenebantur.

Hac attendentes regulae Alberti observatores, cum in illa quadam statuta gravia, quadam dubia conspicerent, illam mitigari, ac declarari oportere, pro majori Ordinis bono decreverunt. Quare duos Partes Reginaldum, & Petrum anno Domini 1248, ad sedem Apostolicam, hujusmodi mitigationem, ac declarationem postulaturos miserunt. INNOCENTIUS igitur Quartus, tunc magnus Ecclesiae Pastor, Patrum supplicationibus annuens, hanc mitigationem, ac declarationem Hugoni Cardinali Sanctae Sabinae, & Guillelmo Anteradensi Episcopo, vice ipsius, faciendam commisit, qui praedictam Regulam Alberti correctam, & mitigationem, & Fratibus Carmelitis hoc tenore conscripsit, seu vanda tradiderunt.

REGULA ALBERTI PRIMITIVA FRATRUM BEATAE MARIAE VIRGINIS DE MONTE CARMELO,

prout ab Innocentio IV. fuit declarata.

§. II.

INNOCENTIUS Episcopus, servus servorum DEI, dilectis filiis, Priori & Fratribus eremitis B. MARIAE de monte Carmeli salutem & Apostolicam benedictionem. Quae honorem Conditoris omnium, & profectum continent animarum, roboris praesidio sunt fulcienda perpetui; sed illa praecipue, super quibus Apostolicæ sedis autoritas salubris providentiae studium noscitur habuisse. Cum itaque nos ad ve-

litia

stræ supplicationis instantiam, per dilectum filium Hugonem tituli sanctæ Sabinæ presbyterum Cardinalem, & venerabilem fratrem nostrum Guilielmum Anteradensem Episcopum, quædam vestræ Regulæ dubia declarari ac corrigi, ac etiam ipsius quædam gravia misericorditer fecerimus mitigari, prout in litteris inde confectis plenius continetur; Nos, vestris pijs desiderijs annuentes, declarationem, ac mitigationem & correctionem huiusmodi, autoritate Apostolicâ confirmamus, & præsentis scripti patrocinio præsentibus annotari, qui talis est:

Frater Hugo Divinâ miseratione tituli S. Sabinæ presbyter Cardinalis, & frater Guilielmus eadem miseratione Anteradensis Episcopus, charissimis in Christo Religiosis, Priori Generali, & definitoribus Capituli generalis Ordinis Fratrum B. MARIE de monte Carmeli, salutem in omnium salutari. Accedentes ad Apostolicam sedem fratres Clerici, Reginaldus & Petrus Ordinis vestri, ex parte vestra à Domino Papâ humiliter postularunt, ut quædam, quæ in privilegio vestro ac Regula olim vobis à Felicitis memoriæ Alberto Patriarcha Hierosolymitano tradita continentur, dubia declarare, corrigere, ac etiam quædam ipsius gravia mitigare misericorditer dignaretur. Cum igitur Dominus Papa eorum devotis supplicationibus annuendo, nobis commiserit, ut declarationem, correctionem, & mitigationem huiusmodi faceremus vice ipsius, secundum quod bono statui Ordinis, & Fratrum salutem expedire videremus: Religioni vestræ, qua fungimur auctoritate, mandamus, quatenus Regulam à nobis correctam, declaratam, ac mitigatam (prout expedire vidimus) devotè recipientes, eam firmiter observetis, & ad instar ejusdem alias vestras corrigatis: quam vobis per eisdem Fratres mittimus in hac forma.

TEXTVS REGVLÆ.

ALBERTVS DEL gratiâ Hierosolymitanæ Ecclesiæ vocatus Patriarcha, Dilectis in Christo filijs, Brocardo & ceteris Fratribus Eremitis, qui sub ejus obedientia juxta fontem ELIÆ in monte Carmelimonantur, in Domino salutem, & Sancti Spiritus benedictionem.

Multifari & multisque modis sancti Patres instituerunt, qualiter quisque in quocumque Ordine fuerit, vel quemcumque modum Religiosæ vitæ elegerit, in obsequio JESU Christi vivere debeat, & eisdem fideliter, de corde puro, & conscientia bona deservire. Verum quia requiritis à nobis, ut juxta propositum vestrum, tradamus vobis vitæ formulam, quam tenere in posterum debeatis.

DE PRIORE HABENDO, ET TRIBUS SIBI PROMITTENDIS.

Illud in primis statuimus, ut unum ex vobis habeatis Priorem, qui ex unanimi omniumque assensu, vel majoris & sanioris partis, ad hoc officium eligatur, cui obedientiam promittat quilibet aliorum, & promissam studeat operis veritate servare, cum castitate & abdicacione proprietatis.

DE RECEPTIONE LOCORUM.

Loca autem habere poteritis in Eremitis, vel ubi donata vobis fuerint, ad vestræ Religionis observantiam apta, & commoda, secundum quod prior, & Fratribus videbitur expedire.

DE CELLIS FRATRUM, ET DE COMMUNI MENSA.

Præterea juxta situm loci, quem inhabitare proposueritis, singuli vestrum singulas habeant cellulas separatas, sicut per dispositionem Prioris ipsius, & de assensu aliorum Fratrum eadem cellule cuicque fuerint assignatæ.

Ita tamen, quod in communi refectorio ea, quæ vobis erogata fuerint, communiter, aliquam lectionem Sacræ Scripturæ audiendo (ubi commode poterit observari) sumatis. Nec liceat alicui fratrum, nisi de licentia Prioris (qui pro tempore fuerit) deputatum sibi mutare locum, vel cum alio permutare. Cellula Prioris sit juxta introitum loci, ut venientibus ad eundem locum primus occurrat, & de arbitrio, & dispositione ipsius postmodum quæ agenda sunt cuncta procedant.

DE JUGI ORATIONE, ET CELLÆ INHABITATIONE.

Maneant singuli in cellulis suis, vel juxta eas, die ac nocte in lege Domini meditantes, & in orationibus vigilantes: nisi alijs iustis occasionibus occupentur.

DE HORIS CANONICIS.

Hi, qui horas Canonicas cum clericis dicere norunt, eas dicant secundum constitutionem Sanctorum Patrum, & consuetudinem Ecclesiæ approbatam. Qui eas non noverint, vigintriquē vicibus *Pater noster* dicant in nocturnis vigilijs: exceptis Dominicis, & solemnis diebus, in quorum vigilijs prædictum numerum statuimus duplicari, ut dicatur *Pater noster* vicibus quinquaginta. Septies autem eadem dicatur oratio in laudibus matutinis, in alijs quoque horis septies similiter eadem dicatur oratio sigillatim, præter officia vespertina, in quibus ipsam quindecies dicere debeatis.

DE ABDICATIONE PROPRIETATIS.

Nullus Fratrum sibi aliquid proprium esse dicat, sed sint vobis omnia cōmunia, & distribuantur unicuique per manum Prioris, id est, per fratrem ab eodem ad idem officium deputatum, prout cuique opus fuerit, in spectis rationibus, & necessitatibus singulorum.

DE ORATORIO, ET CULTU DIVINO.

Oratorium (prout commodius fieri poterit) construatur in medio cellularum: ubi manè per singulos dies, ad audiendam missarum solemnia convenire debeatis, ubi hoc commode fieri poterit.

DE CAPITULO ET CORRECTIONE FRATRUM.

Dominicis quoque diebus, vel alijs, ubi opus fuerit, de custodia Ordinis, & de animatum salute tractetis, ubi etiam excessus & culpæ Fratrum (si quæ in aliquo deprehense fuerint) charitate media corrigantur.

DE JEJUNIO.

Jejunium singulis diebus (exceptis Dominicis) observetis à festo exaltationis sanctæ Crucis, usque ad diem Dominicæ Resurrectionis, nisi infirmitas, vel debilitas corporis, aut alia iusta causa jejunium solvi suadeat: quia necessitas non habet legem.

DE ABSTINENTIA CARNIUM.

Ab etiam carnium abstineatis, nisi pro infirmitatis, vel debilitatis remedio sumatur. Et quia vos oportet

ter frequentius mendicare itinerantes, (ne sitis hospitibus onerosi) extra domos vestras fumere poteritis pulmenta cocta cum carnibus; sed & carnibus supra mare velci licebit.

DE SPIRITUALIBUS ARMIS.

Job. 7.

2. Tim. 3.

1. Petr. 5.

Marcii 12.

Ephes. 6.

Hebr. 11.

Ephes. 6.

Quia verò tentatio est vita hominis super terram, & qui pie volumus vivere in Christo, persequutionem patiuntur. Adversarius quoque vester diabolus, tanquam leo rugiens circuit, quarens quem devoret, omni sollicitudine studeatis indui armatura DEI, ut possitis stare adversus insidias inimici. Accingendi sunt lumbi vestri cingulo castitatis. Muniendum est pectus cogitationibus sanctis: scriptum est enim: Cognatio sancta servabit te. Induenda est lorica justitiæ, ut Dominum DEUM vestrum, ex toto corde, ex tota anima, & ex tota virtute diligatis, & proximum vestrum tanquam vos ipsos. Sumendum est in omnibus scutum fidei, in quo positis omnia tela nequissimi ignea extinguere: sine fide enim impossibile est placere DEO, & hac est victoria, quæ vincit mundum, fides vestra. Galea quoque salutis capiti imponenda est, ut de solo Salvatore speretis salutem, qui saluum facit populum suum à peccatis eorum, Gladius autem spiritus, quod est verbum DEI, abundanter habet in ore, & in cordibus vestris: & quæcunque vobis agenda sunt, in verbo Domini fiant.

DE LABORE MANUUM.

2. Thessa.

don. 3.

Faciendum est vobis aliquid operis, ut semper Diabolus inveniat vos occupatos, ne ex otiositate vestra aliquem intrandi aditum ad animas vestras valeat invenire. Habetis in hoc beati Pauli Apostoli magisterium, pariter & exemplum (in cujus ore Christus loquebatur) qui positus est & datus à DEO prædicator, & doctor gentium, in fide & veritate, quem si sequuti fueritis, non poteritis aberrare. In labore (inquit) & fatigatione suum inter vos, nocte & die operantes, ne quem vestrum gravaremus: non quasi nos non haberemus potestatem, sed ut nosmetipsos formam daremus vobis ad imitandum nos: nam cum essemus apud vos, hoc denuntiabamus vobis: Quoniam si quis non vult operari, non manducet. Audivimus enim inter vos quosdam ambulantes in quiete, nihil operantes: in autem, qui hujusmodi sunt, denuntiamus & obsecramus in Domino IESU Christo, ut cum silentio operantes panem suum manducet. Hæc via sancta est & bona, ambulante in ea.

DE SILENTIO.

1. Isai. 32.

Idem 30.

Proverb.

10. & 13.

Ecclesi. 20.

Matth. 12.

Psal. 38.

Commendat autem Apostolus silentium, cum in eo præcipit operandum, & quemadmodum Prophetia testatur: Cultus justitia silentium est: & rursus: in silentio & spe erit fortitudo vestra. Ideoque statui-mus, ut dicto Completorio silentium teneatis, usque ad Primam dictam sequentis diei. Alio vero tempore licet silentij non habeatur observatio tanta, diligentius tamen à multiloquio caveatur. Quoniam, sicut scriptum est, & non minus experientia docet, in multiloquio peccatum non detrit, & qui inconsideratus est ad loquendum, sentiet mala. Item, qui multus utitur verbis, lædit animam suam. Et Dominus ait in Evangelio: De quocunque verbo otioso, quod loquuti fuerint homines, reddent rationem de eo in die judicij. Faciat ergo unusquisque staretam verbis suis, & franos rectos ori suo, (ne forte labatur, & cadat in lingua sua, & insanabilis sit casus ejus ad mortem,) custodiens cum Propheta vias suas, ut non delinquat in lingua sua: & silentium, in quo cultus justitia est, diligenter & cautè studeat observare.

EXHORTATIO AD PRIOREM.

Matth. 20.

Tu autem frater Brocarde, & quicumque post te institutus fuerit Prior, illud semper habeatis in mente, & observetis in opere, quod Dominus ait in Evangelio: Quicumque voluerit inter vos major fieri, erit minister vester, & quicumque voluerit inter vos primus esse, erit vester servus.

EXHORTATIO AD FRATRES.

Luc. 10.

Vos quoque cæteri Fratres Priorem vestrum honorate humiliter, Christum potiùs cogitantes, quam illum, qui posuit ipsum super capita vestra: & Ecclesiæ Præpositus ait: Qui vos audit, me audit, & qui vos spernit, me spernit: ut non veniatis in iudicium de contemptu, sed de obedientia mereamini vitæ æternæ mercedem.

CONCLUSIO REGULÆ.

Hæc breviter scripsimus vobis, conversationis vestræ formulam statuentes, secundum quam vivere debeatis. Si quis autem supererogavit, ipse Dominus cum redierit, reddet ei: utatur tamen discretione, quæ viratum est moderatrix.

Actum Lugduni anno Domini Millesimo Ducentesimo Quadragesimo septimo, Domini Papæ Innocentij IV. anno quinto, Kalendis septembris.

Nulli ergo hominum liceat hanc paginam nostræ confirmationis infringere, vel ei ausu temerario contraire: si quis autem hoc attentate præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, & Beatorum Apostolorum Petri & Pauli se noverit incursum. Dat. Lugduni Kalend. Decembris. Pontificatus nostri anno quinto.

quænam

ab Inno-

centio

Regulæ

Alberti

addita

aut mu-

tata?

scripta sunt, facile constare poterit, in quibus hæc Regula mitigata ac declarata sit. In primis Cap. primum prioris Regulæ Alberti in hac nova correctione magis aperitur ac declaratur. Continebatur enim olim in illo, ut Fratres obedientiam promitterent, ob quod dubitatum fuit, an simul tenerentur ex vi regulæ ad observandam castitatem, & paupertatem. Ad extinguendos ergo similes dubitationes, in hac posteriori correctione additum fuit: Cum castitate, & abdicatione proprietatis.

Præterea, quia inter Fratres exorta fuit dubitatio, an illis Alberti verbis: Nullus Fratrum aliquid sibi proprium esse dicat, sed sine vobis omnia communia, &c. in ediceretur proprium in particulari tantum, an verò etiam in communi. Hanc dubitationem ut declaret & solvat Innocentius quartus, in prædicto Regula capite addidit, non posse Fratres aliquid aliud in communi possidere, præter asinos, & mulos, sive aliquot animalium, sive volatilium ad nutrimentum: & sic eos teneri ad pau-

perstatem, tam in particulari, quam in communi, servandâ. Et ideo adject, asinos autē sive mulos, &c.

Deinde citò multa incommoda in vita omnino eremitica, & singulari Fratres experientur: (secundum enim Regulam Alberti omnes in cellulis separatis singulariter viventes, communi refectorio, & mensa non utebantur) denuo Innocentius præcepit, ut communi cibo in communi refectorio vescerentur simul. Hæc sunt, quæ circa priorē Alberti Regulam Innocentius IV. declarat, & augendò statuit. Tandem in tota Regula duo tantum ejus præcepta mitigata reperuntur. Primum est de usu carniū. Nam in Alberti Regula ita erat scriptum: Ab usu carniū abstinere semper, nisi ratione vitia debilitatis sumantur. In mitigatione verò dicitur: Ab usu carniū abstinere, nisi pro infirmitatis vel debilitatis remedio sumantur. Secundum præceptum, quod lenitum, ac temperatū ab Innocentio accepimus, circa silentiū veteratur. In Regula enim Alberti olim præcipiebatur, ut ab hora vespertina usque in horam tertiam sequentis diei silentiū servaretur: in hac verò, à Completo-

usque ad Primam dictam sequenti diei silentium statuitur. Hæc sunt, & non alia, in quibus illa prior Alberti institutio in hac Innocentij mitigatione temperata invenitur. Quæ cum levissima sit moderatio, & de levissimis etiam rebus: merito usque nunc Regula Innocentij primitiva à summis Pontificibus passim nuncupatur.

Hæc verò Alberti Regula successu temporis plures alias mitigationes, ac dispensationes passa est, de quibus statim dicemus. In Hispania vero à Fratribus Discalceatis anno 1568. cepit feliciter

observari, & nunc pluribus alijs novis constitutionibus firmata custoditur. Contigit autem hæc Regula mitigatio (ut ex ipsa constat) anno 1247. anno quinto Pontificatus Innocentij IV. Floruitque in Ordine hujus Regula observatio absque ulla alia mitigatione, usque ad tempora Eugenij quarti, quem circa annum Domini 1431. existente in Ordine Magistro Joanne Facio Priore Generali, Fratres advenies, aliam Regula novam mitigationem, ac moderationem humiliter ab eo postulaverunt: quam Eugenius in hac forma concessit:

REGULA ALBERTI, PROUT MITIGATA FUIT AB EVGENIO IV.

ANNO DOMINI M. CCCC. XXXI.

§. III.

BYLLA EVGENII IV. IN QVA MITIGANTVR CAPITVLA DE ABSINTENTIA CARNIUM, de jejunijs, & de mansione in cellulis: atque conceditur Fratribus indulgentia plenaria in articulo mortis.

EUGENIUS EPISCOPUS, SERVUS SERVORUM DEI, ad perpetuam rei memoriam.

ROMANI Pontificis providentia circumspicilla nonnunquam ea, qua ad propagationem Religionum quarumcunque, & in divinis obsequijs mancipatarum personarum prosperum statum conservant: ac animarum salutem earundem salubriter instituta fuerant, ut fructum afferant exceptatum reformat, & moderatur: & ut Religionis ipsa, præsertim à Sede Apostolica approbatam suo vigore perdurent, prout temporis pensata dilectorum filiorum Ioannis Facii Magistri Generalis, ac provincialium, & claustralium Priorum, & universorum Fratrum Ordinis B. MARIE de monte Carmeli nuper expositum, quod in eorum capitulis Regula, Fratribus dicti Ordinis per bona memoria Albertum Patriarcham Hierosolymitanum tradita, inter cetera cavetur expressè: Quod Fratres prædicti Ordinis ab esu carniū abstineant, nisi pro infirmitatis, vel debilitatis remedio sumantur: eisdem etiam, quod singulis diebus (Dominicis duntaxat exceptis) à festo exaltationis sanctæ Crucis usque ad festivitatem Resurrectionis Domini nostri IESU Christi jejunare teneantur: quodque singuli eorum manere debeant in cellis suis, die ac nocte in lege Domini meditantes, & in orationibus vigilantes præcipitur. Et propterea nonnulli ipsius Ordinis professores propter arctitudinem, & rigorositatem Regula hujusmodi, tam ex fragilitate humana, quam ex debilitate corpora nequautes eandem Regulam observare displicendum, sua salutis incutiunt, quodque plures etiam asperitatem hujusmodi pertimescentes ab ingressu ejusdem Ordinis retrahantur.

Nos vero qui plantare Religionem sacram, & plantatam modis omnibus fovere, in sensu desideris affectamus, super hoc quantum nobis est possibile, providere salubriter cupientes, & rigorem hujusmodi quadam temperie mitigantes, ac Regulam ipsam moderantes, Apostolica auctoritate tenore presentium statuimus, ordinamus, & concedimus, quod dicti Ordinis professores, qui nunc sunt, & pro tempore erunt, tribus duntaxat diebus singularum septimanarum, etiam quibus (ut præfertur jejunijs in eadem Regulam sunt adstricti, præterquam in Adventu, & in Quadragesima, & alijs generalibus prohibitis diebus, carniū vesci, ac horis congruis in eorum Ecclesijs, & illorum claustris, ac per eorum ambitus manere, & deambulare liceat & liberè valeant. Decernentes, eos, & eorum singulos circa præmissa ad arctiorem observantiam, quam supra præmittitur, occasione professionis in dicto Ordine emissa, vel in posterum emittenda minime teneri. Et nihilominus Fratribus eisdem, qui Regulam ipsam ita, ut præmittitur, moderatam observaverint, quod eis proficiat in remissionem peccatorum. In omnibus & singulis privilegijs, indulgentijs, immunitatibus, libertatibus, exemptionibus, protectionibus, & prærogativis eidem Ordini per antea concessis, uti & gaudere possint, eadem auctoritate concedimus per presentes: constitutionibus Apostolicis, & statutis, consuetudinibus etiam prædictis, & aliis Ordinis & Regula prædictis capitulis juramento, confirmatione Apostolica, vel alia quavis firmitate vallatis, ceterisque contrariis non obstantibus quibuscunque.

Et ut ipsi Fratres in humilitatis, & paupertatis spiritibus, ac castimonia virtutum Domino favulantes ad hujusmodi mitigatam Regulam ferventius animentur: omnibus, & singulis Fratribus dicti Ordinis presentibus & futuris duntaxat qui Regulam ipsam sicut præmittitur moderatam observaverint, scilicet in observantia ipsius vixerint, ut superiores ipsorum dicti Ordinis, vel alius quicunque idoneus ejusdem Ordinis sacerdos omnium peccatorum suorum, de quibus corde contritus, ore confessus fuerit, semel tantum in mortis articulo plenam remissionem in statu & sinceritate Sancta Romana Ecclesia ac obedientia in de votione nostra, vel successorum nostrorum Romanorum Pontificum canonice inerrantium, nec non observantia prædicta persistente, auctoritate Apostolica concedere valeant, de votione ipsorum tenore presentium, indulgemus.

Sic tamen, quod si idem superiores, de quibus fuerit alteri satisfactio impendenda, eisdem Fratribus si supervixerint, vel per alios si forte transierint, faciendam iniungant, quam ipsi Fratres facere teneantur, ut præfertur. Et ne (quod absit) propter hujusmodi gratiam Fratres prædicti reddantur procliviores ad illicita in posterum committenda, volumus quod si ex confidentia remissionis hujusmodi, prædicti Fratres aliquando forte committerent, quod illa prædicta remissio nullatenus suffragetur.

Et insuper quod per unum annum, ex quo nostra præfata concessio ad eorundem Fratrum pro tempore existentium notitiam pervenerit, computando, singulis sextis feriis, impedimento legitimo cessante jejunent. Quod si prædictis sextis feriis ex precepto Ecclesia, regulari observantia, in iuncta poenitentia, voto vel alijs jejunare teneantur, una alia die singularum septimanarum ejusdem anni, qua ad jejunandum non sunt adstricti, jejunent. Et si indicto anno, vel aliquo ejus parte essent legitime impediti, anno sequenti, vel alias quam primam potuerint modo simili suppleri jejunium teneantur. Porro si alias forsitan prædictam jejunium in toto vel in parte adimplere commode non potuerint, eo casu superiores ipsorum jejunium ipsum in alia pietatis opera, prout saluti animarum ipsorum viderint expedire, commutare valeant, qua ipsi pari modo debeant adimplere. Alioquin nostra præfata concessio, quo ad non observantes duntaxat nullius esset roboris vel momenti. Nulli ergo hominum liceat hanc paginam nostrorum statuti, ordinationis, concessionis, & voluntatis infringere, seu ei ausu temerario contraire. Si quis attentare presumpserit, indignationem omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum se noverit incursurum. Datum Romæ apud sanctum Petrum anno incarnationis Domini millesimo, quadringentesimo, trigesimo primo, Quinto decimo Kalendas Martij, Pontificatus nostri anno primo.

Nec sinit hic Regule mitigatio: postea enim Magister Soreth totius Ordinis Prior Generalis aliam Regulam mitigationem in jejunijs feriarum tertius, & quintæ post exaltationem sanctæ Crucis à Pio II. anno Domini 1459. petijt, & obtinuit.

Pius 2.

Sixtus IV.

Ac tandem anno 1476. Sixtus Quartus circa Regulam ab Eugenio prædictis modis mitigatam concessit Priori generali, pro tempore existenti, facultatem, ut quo ad jejunia, & carniū abstinentiam (temporum, locorum, ac personarum

FINIS PARTIS PRIMÆ.

SECUN.